

poimenično koje su to konfesionalne zajednice u Srbiji, bez obzira što su one već poznate i registrovane u skladu sa ranijim propisima (čl. 16).

Pozivajući se na garantije iz člana 44 Ustava koje se odnose na ravnopravnosti verskih subjekata u Srbiji, predlagači normativne kontrole osporili su pojam tradicionalnih crkava i verskih zajednica kao zakonsku konstrukciju koja nije ute-meljena ni u Ustavu ni u komparativnom pravu. Ustavni sud je, međutim, stao na stanovište da odredba člana 44 Ustava doista jamči ravnopravnost crkava i verskih zajednica, ali ne i njihovu jednakost, to jest da garancija ravnopravnosti crkava i verskih zajednica nije povređena postojećom zakonskom podelom na tradicionalne i konfesionalne crkve i verske zajednice. Štaviše, po tumačenju Ustavnog suda priznavanje istorijske razlike u ulogama koje su različite religije igrale u istoriji države je dozvoljeno, sve dok se te razlike ne upotrebljavaju kao izgovor za diskriminaciju.

Treba ipak napomenuti da razlike koje zakon pravi između tradicionalnih i konfesionalnih verskih zajednica nažalost povlače šire reperkusije na ostvarivanje nekih drugih prava verskih zajednica koje se ne smatraju tradicionalnim (npr. poput prava na slobodu verskog organizovanja, odnosno mogućnost registracije u odgovarajućem Registru, ili pravo na dobijanje novčane pomoći od strane države).

Usko povezano s pitanjem diskriminatorne podele crkava i verskih zajednica jeste i pitanje *propisivanja nejednakih uslova za upis u Registar crkava i verskih zajednica* za kategoriju tradicionalnih, odnosno kategoriju konfesionalnih verskih zajednica prilikom registracije. Dok je za registraciju tradicionalnih verskih zajednica dovoljno podnošenje same prijave, za registraciju konfesionalnih zajednica je potrebno podneti zahtev za registraciju i brojna dokumenta. Ustavni sud je utvrdio da postoje razlike u postupku registracije tradicionalnih i konfesionalnih verskih zajednica ali da one nisu diskriminatorne. Razlika postoji, naime, u pogledu pružanja dokaza, ali se prilikom registracije ne postupa po sistemu odobrenja već se samo proverava ispunjenost zakonskih uslova za sticanje pravnog subjektiviteta, koje su tradicionalne crkve i verske zajednice već bile ispunile, budući da su već u prošlosti priznate posebnim zakonima. Po mišljenju Ustavnog suda ovakvo postupanje nosilaca izvršne vlasti je potrebno radi toga što država ne poseduje dovoljno podataka o konfesionalnim zajednicama. Ustavni sud je takođe istakao da sporna odredba zakona ne predviđa obavezu organa uprave da u praksi procenjuje domen i legitimnost verskih dogmi i učenja konfesionalnih zajednica prilikom postupka registracije, što bi bilo neopravdano.

Međutim, shvatanje Ustavnog suda da organ uprave ne utiče svojim postupanjem na prava koja po Ustavu pripadaju svim crkvama i verskim zajednicama u praksi se ne sprovodi. Naime, Pravilnikom o sadržini i načinu vođenja Registra crkava i verskih zajednica predviđaju se mnogo stroži uslovi za registraciju konfesionalnih i ostalih novih verskih organizacija (čl. 7, st. 3 i čl. 18, st. 2, tač. 1). U

ranijim izveštajima Beogradskog centra za ljudska prava ukazano je na previsoko postavljen cenzus u pogledu broja osnivača potrebnih za upis verske zajednice u Registar. Naime, sve verske zajednice sem tradicionalnih, pored odluke o osnivanju moraju podneti potpise osnivača od najmanje 0,001 odsto punoletnih državljana Srbije koji imaju prebivalište u Republici Srbiji prema zvaničnom popisu stanovništva ili stranih državljana sa stalnim boravkom na teritoriji Republike Srbije. Pored ovoga,